

IKONIMAALAUKSEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

1. Opintojakso

50 oppituntia

IKONIMAALAUKSEN PERUSTEET

IKONIEN TEOLOGIAA

- mikä ikoni on
- käsitteitä
- ikonit kirkon opin julistajina
- ikonimaalari: opettaja/oppilas

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- erilaisten viivojen piirtäminen kynällä ja siveltimellä
- kuvan kopiointiharjoituksia

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- ikonilaudan teologinen näkemys
- laudan pohjustus
- ikonimaalauksen työkalut
- väripigmentit ja niiden kemia
- muna-temperateknikka
- fragmenttiharjoittelu siveltimellä
- väri- ja sävyharjoittelu

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- oman nimen kirjoittaminen ikonien tekstaustyöllä

KIRJALLISUUS

- Raamattu
- Arseni: Ikonikirja
- Arseni: Ortodoksinen sanasto
- Cristensen-Göransson: Kirkkohistoria
- Sendler: The Icon
- J Hakkarainen: Ajaton Bysantti 2
- Kärkkäinen: Kirkon historia

2 Opintojakso 50 oppituntia

NEITSYT MARIA *rintakuva*

esim. "Andronikovckaja tai Ognevidnaja"

IKONIEN TEOLOGIAA

- Neitsyt Marian henkilöhistoria
- Neitsyt Marian vaateus ja värien symbolinen merkitys
- ekumeeniset kirkolliskokoukset

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- luonnollisten ja ikonin kasvojen erot
- fragmenttiharjoitus: silmät, nenä, suu
- pään ja hartioiden siluetti
- piirroksen sommittelu ja siirtäminen laudalle

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- värikartta työssä käytettävillä väreillä
- taustan väri vaihtoehtoja
- sankir
- kasvojen vaalennus
- olifointi

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- Neitsyt Marian / Jumalan synnyttäjän kirjaimet (monogram)
- tähdet ja niiden merkitys
- työn arviointia työprosessin aikana ja lopussa

KIRJALLISUUS

- Apokryfikirjat
- Neitsyt Maria kirjallisuudessa

3. Opintojakso 50 oppituntia

IKONIN KASVOJEN VAALENNUSHARJOITUS

Neitsyt Marian kasvot suoraan edestä

IKONIEN TEOLOGIAA

- Neitsyt Marian kasvojen kuvaaminen ikonitaitteessa

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- kasvojen epäsymmetrisyys
- kasvojen mittasuhteita

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- erilaisia sankir-vaihtoehtoja
- maa- ja mineraalivärien valmistus
- kasvojen vaalentaminen suoraan edestä

TEKSTIT, SYMBOLIT, ARVIOINTI

- Neitsyt Marian monogrammit erilaisin kirjainmallein
- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Finlay: Värimatka
- Ball: Kirkas maa
- Huttunen: Värit pintaa syvemmältä

4. Opintojakso 50 oppituntia

ENKELI

ylä- tai puolivartalokuva taitotason mukaan

IKONIEN TEOLOGIAA

- Raamatun kuvaus enkeleistä
- enkelten hierarkia
- käsien asennoista

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- käsien piirrosharjoituksia
- siipien piirrosharjoituksia
- hiusten piirtäminen
- enkelin vaatteiden nimiä
- piirroksen sommittelu laudalle

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- öljykultaus
- käsien ja hiusten maalaaminen

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- tekstit enkeli- ikoneissa ja työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Alfejev: Uskon mysteeri

5. Opintojakso 30 oppituntia

KRISTUS KAIKKIVALTIAS *ylävartalokuva tai KÄSITTÄTEHTY KRISTUS*

IKONIEN TEOLOGIAA

- Jeesus Nasaretilaisen henkilöhistoria
- Kristuksen ikonien päätyypit
- ekumeeniset kirkolliskokoukset

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- Kristuksen hiukset ja parta
- Kristuksen vaatteiden nimet
- Kristuksen sädekehä ja kirjaimet
- piirroksen sommittelu laudalle

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- Kristuksen vaatteiden värit
- värien symboliikka
- hiusten ja parran maalaaminen

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- Kristuksen kirjaimet laudalla ja sädekehässä
- kirjoitusten paikka ikonilaudalla
- työ arviointia

KIRJALLISUUS

- Uro-Lehtipuu: Nasaretilaisen historia

6. Opintojakso 40 oppituntia

PYHÄ HENKILÖ *kokovartalokuvana*

IKONIEN TEOLOGIAA

- pyhien ryhmät
- pyhien henkilöiden merkitys ihmiselle
- "nimikkopyhä"

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- luonnollisen ja ikonin henkilön vartalon anatomiaa ja mittasuhteita
- jalat
- vaatteiden nimiä
- laskosten piirtäminen

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- sädevaalennuskultaus
- fragmenttiharjoituksena luonnollinen, negatiivi- ja vastaväri vaalennus

TEKSTIT, SYMBOLIT

- tekstausharjoituksia koko kirjaimistolla
- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Synaksarion
- Kirkkovuoden pyhät
- Laamanen: Jumalanpalveluspuvut Suomen ortodoksisessa kirkossa

7. Opintojakso 70 oppituntia

JUMALANÄITI - "Tiennäyttävä"

IKONIEN TEOLOGIA

- Jumalanäiti-ikonien päätyypit
- opitaan tunnistamaan tunnetuimmat Jumalanäiti-ikonit

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- piirroksen työvaiheet siluetti - valmis piirros
- kirjaimet
- piirroksen sommittelu laudalle

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- Kristus-lapsen vaatteiden värit
- fragmenttiharjoituksena Kristuksen vaateen (osan) sädevaalennus

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Jumalanäiti-ikonien perimätietoa eri lähteistä

8. Opintojakso 40 oppituntia

KIRKOLLISIA PYHIÄ

esim. Elia, Nikolaos

IKONIEN TEOLOGIAA

- Pyhän henkilöhistoria raamatun ja perimätiedon mukaan

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- vuoret, puut, vesi, tuli
- piispan vaatteet (Nikolaos)

MATERIAALIOPPI, MAALAAMINEN, KULTAUS

- fragmenttiharjoitus: vuoret, puut, vesi, tuli

TEKSTIT JA SYMBOLIT

- Pyhien nimien attributit ja epiteetit
- nimikokonaisuuksien lyhentäminen
- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Rovio: Pyhä Nikolaos

9. Opintojakso 50 oppituntia

KRISTUS KAIKKIVALTIAS

(evankeliumikirja auki tai kiinni)

IKONIEN TEOLOGIAA

- ekumeeniset kirkolliskokoukset

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- käännetty perspektiivi
- tekstin sommittelu kirjaan
- Kristuksen kädet

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- lapis lazulin valmistus ja käyttö

TEKSTIT, SYMBOLIT

- avoimen evankeliumikirjan tekstit
- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Walsh: Kristuksen syntymähistoria
- Mannermaa: Kristillisen opin vaiheet
- Pihkala: Yksi kahdessa

10. Opintojakso 70 oppituntia

TAPAHTUMAIKONI

taitotason mukaan

IKONIEN TEOLOGIAA

- erilaisia tapahtumaikoneja
- suurten juhlien ikonit
- kirkkoarkkitehtuuri

PIIRTÄMINEN JA SOMMITTELU

- työn sommittelu laudalle (vaaralliset viivat)

MAALAAMINEN JA MATERIAALIOPPI, KULTAUS

- tapahtumaikonin värien harmonia

TEKSTIT, SYMBOLIT

- tapahtumaikonin teksti ja sen paikka sommitelussa
- työn arviointia

KIRJALLISUUS

- Maalarin oma kirjallinen esseestä työstään